

Rekomendacje polskich ekspertów w sprawie szczepień przeciw HPV

Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) zaleca szczepienia przeciw HPV jako kluczową strategię profilaktyki raka szyjki macicy i innych nowotworów zależnych od HPV. Obecnie Powszechny Program Szczepień przeciw HPV obejmuje dzieci w wieku 9-14 lat, zalecając 2 dawki szczepionki jako pełny cykl szczepień dający skuteczną ochronę.

Niepokój budzi decyzja CDC o ograniczeniu szczepień przeciw HPV do jednej dawki. Obecne schematy 2-dawkowe i 3-dawkowe są poparte wieloletnimi badaniami klinicznymi oraz badaniami pochodzącymi z rzeczywistej praktyki klinicznej (RWE - real-world evidence), a efektywność kliniczna i ekonomiczna szczepień pHPV została potwierdzona w licznych badaniach populacyjnych i analizach ekonomicznych. Ponadto, **żaden organ regulacyjny, w tym FDA ani EMA, nie zatwierdził schematu jednodawkowego jako równoważnego** wobec dotychczas zatwierdzonych i stosowanych schematów. Należy wskazać, że obecnie **brak jest jednoznacznych danych naukowych**, potwierdzających m.in. trwałość ochrony, skuteczność wobec wszystkich typów wirusa, a także danych dotyczących stosowania schematu jednodawkowego u chłopców i młodych mężczyzn. Rozważanie jakiegokolwiek zmiany w zakresie schematu szczepień p-HPV powinno opierać się o stanowisko ekspertów weryfikujące zalecenia globalne w odniesieniu do aktualnych danych klinicznych, lokalnej sytuacji epidemiologicznej, jak również stanu realizacji szczepień, uzyskiwanego poziomu zaszczepienia populacji docelowej czy poziomu odporności zbiorowiskowej. W tym kontekście, w realiach realizowanego w Polsce programu szczepień p-HPV należy na obecnym etapie potwierdzić w gronie ekspertów zasadność realizacji ugruntowanego i popartego danymi naukowymi schematu 2-dawkowego, zgodnie z Charakterystyką Produktu Leczniczego.

Szczególne znaczenie mają szczepienia dzieci, które odgrywają **kluczową rolę w transmisji** chorób zakaźnych. Zmniejszenie odsetka szczepień w tej grupie wiekowej może zatem prowadzić do wzrostu liczby ognisk epidemicznych, obciążenia systemu ochrony zdrowia dodatkowymi hospitalizacjami i leczeniem oraz pogorszenia stanu zdrowia populacji. Dodatkowo w niektórych przypadkach szczepienie dzieci decyduje o ich stanie zdrowia w przyszłości. Tak jest w przypadku zakażeń wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV) który ma znacznie poważniejszą dynamikę. Zakażenie HPV jest bardzo powszechne w populacji, 8 na 10 osób będzie miało na przestrzeni życia kontakt z tym wirusem, często nie dającym żadnych objawów, ale przybierając formę zakażenia przewlekłego mogącego prowadzić do **nowotworów** rozwijających się nawet po kilkunastu lub kilkudziesięciu latach. Z tego względu szczepienia przeciw HPV wymagają **szczególnie wysokiego poziomu ochrony immunologicznej**, osiąganego dzięki kompletnemu, naukowo uzasadnionemu schematowi dwudawkowemu.

Zdecydowanie rekomendujemy utrzymanie w Polsce aktualnych, zgodnych z Charakterystyką Produktów Leczniczych szczepionek p-HPV schematów szczepień, które są ugruntowane naukowo i dają oczekiwane efekty zdrowotne. Obserwujemy z zadowoleniem akceptację takiego postępowania zarówno w środowisku lekarskim, jak i wśród rodziców.

Apelujemy również do decydentów publicznych, liderów opinii oraz organizacji pacjenckich o **aktywną rolę w przeciwdziałaniu dezinformacji**. Potrzebujemy dziś nie tylko silnych decyzji instytucjonalnych, ale również konsekwentnych działań edukacyjnych skierowanych zarówno do rodziców małych dzieci, jak i całego społeczeństwa